

BỆNH THAN: NHỮNG ĐIỀU QUÝ VỊ CẦN BIẾT

Bệnh Than Là Gì?

Bệnh than là một căn bệnh nghiêm trọng do *Khuẩn hình que* - một loại vi khuẩn hình thành bào tử - gây ra. Vi khuẩn là một sinh vật rất nhỏ do một tế bào cấu thành. Nhiều vi khuẩn có thể gây bệnh. Bào tử là một tế bào không hoạt động (ngủ) nhưng có thể hồi sinh trong những điều kiện thích hợp.

Có ba loại bệnh than:

- **da (bệnh than qua da)**
- **phổi (bệnh than qua đường hô hấp)**
- **đường tiêu hóa (bệnh than qua đường bao tử-ruột)**

Quý vị nhiễm bệnh Than như thế nào?

Bệnh than được biết là không lây từ người này sang người khác.

Bệnh than từ động vật. Con người có thể nhiễm bệnh than do tiếp xúc với các sản phẩm từ thú vật bị nhiễm bệnh hoặc do hít phải bào tử bệnh than từ các sản phẩm của thú vật nhiễm bệnh (ví dụ như len). Người ta có thể nhiễm bệnh than qua đường tiêu hóa do ăn thịt chưa nấu chín của thú vật bị nhiễm bệnh.

Bệnh than như là một loại vũ khí. Bệnh than cũng có thể được sử dụng làm vũ khí. Năm 2001, ở Hoa Kỳ đã xảy ra sự kiện này. Có người đã chủ tâm gieo rắc bệnh than qua đường bưu điện bằng cách gửi thư có chứa bột bệnh than và gây ra 22 trường hợp nhiễm bệnh.

Bệnh Than nguy hiểm như thế nào?

Trung tâm Kiểm soát và Phòng Bệnh (Centers for Disease Control and Prevention) phân loại các tác nhân được biết là có khả năng gây khủng bố thành ba nhóm ưu tiên (A, B, và C). Bệnh than được xếp vào loại tác nhân Nhóm A. Những tác nhân Nhóm A là những tác nhân:

- có nguy cơ gây tổn hại cho sức khỏe của công chúng ở mức cao nhất
- có thể lây lan trên một vùng rộng hoặc cần sự nhận thức của công chúng
- cần phải lập kế hoạch kỹ lưỡng để bảo vệ sức khỏe của công chúng

Trong đa số các trường hợp, điều trị sớm bằng thuốc trụ sinh có thể chữa khỏi bệnh than qua da. Ngay cả khi không được điều trị, 80 phần trăm số người nhiễm bệnh than qua da cũng không tử vong. Bệnh than qua đường tiêu hóa thì nghiêm trọng hơn vì khoảng một phần tư đến hơn một nửa số ca nhiễm bệnh dẫn đến tử vong. Bệnh than qua đường hô hấp lại càng nghiêm trọng hơn nhiều. Năm 2001, khoảng một nửa số ca nhiễm bệnh than qua đường hô hấp đã dẫn tới tử vong.

Những Triệu chứng của bệnh than là gì?

Những triệu chứng của bệnh than (những dấu hiệu cảnh báo) của bệnh than khác nhau tùy thuộc vào loại bệnh than.

- **Bệnh than qua da:** Triệu chứng đầu tiên là một nốt sùng nhỏ phát triển thành nốt phỏng rộp. Sau đó, nốt phỏng rộp này phát triển thành vết lở loét da có đầu đen ở giữa. Nốt sùng, nốt phỏng rộp và vết lở loét đều không đau.
- **Bệnh than qua đường tiêu hóa:** Những triệu chứng đầu tiên là buồn nôn, chán ăn, tiêu chảy ra máu, và sốt, sau đó là đau bụng nặng.

- Bệnh than qua đường hô hấp: Những triệu chứng đầu tiên của bệnh than qua đường hô hấp giống như các dấu hiệu của bệnh cúm hoặc cảm lạnh và có thể bao gồm đau họng, sốt nhẹ và nhức cơ. Các triệu chứng sau đó là ho, tức ngực, thở dốc, mệt mỏi và nhức cơ. (Chú ý: Đừng nên cho rằng một người có triệu chứng cảm lạnh hoặc cúm thì có nghĩa là người đó mắc bệnh than qua đường hô hấp.)

Bao nhiêu lâu thì người bị nhiễm khuẩn sẽ phát bệnh?

Các triệu chứng có thể xuất hiện trong vòng 7 ngày sau khi tiếp xúc với vi khuẩn của cả ba loại bệnh than. Đối với bệnh than qua đường hô hấp, các triệu chứng có thể xuất hiện trong vòng một tuần hoặc có thể mất tới 42 ngày mới xuất hiện.

Điều trị bệnh Than như thế nào?

Thuốc trụ sinh được dùng để điều trị cả ba loại bệnh than. Việc phát hiện và điều trị sớm là quan trọng.

Ngừa bệnh sau khi đã tiếp xúc với bệnh than. Việc điều trị sẽ khác đối với người đã tiếp xúc với bệnh than, nhưng vẫn chưa phát bệnh. Nhân viên y tế sẽ dùng các loại thuốc trụ sinh (như ciprofloxacin, doxycycline, hoặc penicillin) kết hợp với thuốc chủng ngừa bệnh than để phòng ngừa nhiễm bệnh than.

Điều trị sau khi đã nhiễm bệnh. Bệnh thường được điều trị bằng thuốc trụ sinh trong vòng 60 ngày. Thành công tùy thuộc vào loại bệnh than và thời điểm bắt đầu điều trị.

Có thể ngừa được bệnh than không?

Chích ngừa. Có một loại thuốc chủng ngừa để phòng tránh bệnh than, nhưng vẫn chưa có sẵn cho công chúng sử dụng. Bất cứ người nào có thể tiếp xúc với bệnh than đều phải được chích ngừa, kể cả một số thành viên trong lực lượng vũ trang Hoa Kỳ, nhân viên phòng thí nghiệm và những nhân viên có thể vào hoặc trở lại các khu vực bị nhiễm bệnh. Ngoài ra, trong trường hợp có cuộc tấn công sử dụng bệnh than làm vũ khí, những người tiếp xúc với bệnh than cũng sẽ được chích ngừa.

Tôi Nên Làm Gì nếu Nghi Rằng Tôi Nhiễm Bệnh Than?

Nếu quý vị có những triệu chứng nhiễm bệnh than, xin gọi ngay cho nhà cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe của quý vị.

Tôi Nên Làm Gì nếu Nghi là Tôi Đã Tiếp Xúc với Bệnh Than?

Liên lạc ngay với cơ quan thi hành luật pháp tại địa phương nếu quý vị nghi là quý vị có thể đã tiếp xúc với bệnh than. Việc này bao gồm tiếp xúc với một gói hoặc bì thư có chứa bột đáng ngờ.

Trung tâm Kiểm Soát và Phòng Bệnh (CDC) Đang Làm Gì Để Chuẩn Bị Đối Phó với Cuộc Tấn Công Bằng Bệnh Than Có Thể Xảy Ra?

CDC đang hợp tác với các giới chức y tế tại địa phương và tiểu bang để chuẩn bị đối phó với cuộc tấn công bằng bệnh than. Các hoạt động bao gồm:

- Lập các kế hoạch và thủ tục đối phó trong trường hợp có cuộc tấn công bằng bệnh than.
- Huấn luyện và trang bị cho các toán tiếp cứu khẩn cấp để trợ giúp chính quyền địa phương và tiểu bang kiểm soát tình trạng lây nhiễm, thu thập mẫu, và tiến hành các xét nghiệm.
- Giáo dục nhân viên y tế, phương tiện truyền thông, và công chúng về những việc phải làm trong trường hợp có cuộc tấn công.
- Hợp tác chặt chẽ với các sở y tế, bác sĩ thú y, và các phòng thí nghiệm để theo dõi các trường hợp nghi ngờ là nhiễm bệnh than. Thiết lập một mạng lưới cơ sở dữ liệu điện tử trên toàn quốc để theo dõi các trường hợp có thể nhiễm bệnh than.
- Bảo đảm là có đủ các phòng thí nghiệm an toàn để nhanh chóng xét nghiệm các trường hợp nghi là nhiễm bệnh than.
- Hợp tác với các bệnh viện, phòng thí nghiệm, các toán tiếp ứng khẩn cấp và nhân viên y tế để bảo đảm chắc chắn là họ sẽ có các đồ tiếp liệu cần thiết trong trường hợp có cuộc tấn công.

Để biết thêm chi tiết, xin vào trang mạng lưới điện toán www.bt.cdc.gov/agent/anthrax, hoặc gọi đường dây khẩn tiếp ứng công cộng tại số (888) 246-2675 (tiếng Anh), (888) 246-2857 (tiếng Tây Ban Nha), hoặc (866) 874-2646 (TTY)